

Zdobnik ceramiki

731609

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Głównym celem pracy zdobnika ceramiki jest podwyższenie wartości estetycznej wyrobu, wynikającej z barwy i kształtu. Uzyskuje się to przez umiejętne powiązanie rodzaju i wielkości dekoracji z formą wyrobu. Dotyczy to wszelkich wyrobów użytkowych wykonywanych z porcelany, fajansu, kamionki gospodarczej czy majoliki. Zdobieniu poddaje się powierzchnie wewnętrzne, zewnętrzne, a także krawędzie wyrobów surowych, wypalonych bez szkliwa (dekoracje podszkliwe), wypalonych ze szkliwem (dekoracje naszkliwe i wszkliwe).

W zawodzie zdobnika ceramiki istnieją specjalizacje wynikające ze stosowanych technik zdobienia i rodzaju zdobionej ceramiki. We wszystkich zakładach porcelany, porcelitu, fajansu i majoliki stosuje się malowanie ręczne farbami i natrysk, ale zdobnik wyspecjalizowany w dekoracji jednego rodzaju tworzywa ceramicznego nie będzie mógł zdobić innego rodzaju tworzywa bez uprzedniego przeszkolenia. Można więc mówić o bardzo wąskiej specjalizacji. Dotyczy to zarówno malowania podszkliwego, jak i naszkliwego techniką malowania ręcznego, obwódki, stemplowania czy natryskiwania.

Do zadań malarza ręcznego zawsze jednak należy:

zarobienie farby proszkowej wodą (malowanie podszkliwe) lub zaprawiaczem organicznym (malowanie naszkliwe)

ujednorodnienie pasty (utarcie) na szklanej płycie ucierakami i szpachlami oraz ewentualne rozcieńczenie

ustawienie wyrobu na stanowisku lub toczku malarskim

naniesienie konturu dekoracji ołówkiem, węglem lub akwarelą

pokrycie wzoru farbą przez szybkie, jednorazowe, jednokierunkowe pociągnięcia pędzla albo analogiczne pociągnięcia nieprzerwanej linii, lub pokrycie powierzchni wyrobu warstwą farby rozpylonej pistoletem natryskowym, względnie aerozolem, z użyciem szablonu lub bez, lub zdecydowane i szybkie przyciśnięcie stempla lub siatki pośredniej z farbą do powierzchni wyrobu

nanoszenie drugiej i dalszych warstw farby dopiero po dokładnym wyschnięciu pierwszej

odstawienie wyrobu do dalszych operacji.

Malarzom o najwyższych kwalifikacjach powierza się: nanoszenie farbami wielobarwnych rysunków artystycznych o unikatowym charakterze, grawerowanie wzorów na powierzchniach zdobionych natryskiem, zdobienie złotem i innymi metalami szlachetnymi.

Drugą ważną grupę zdobników stanowią operatorzy maszyn do zdobienia ceramiki, w tym głównie operatorzy maszyn sitodrukowych. Ich praca polega na obsłudze automatów lub półautomatów oraz preparowaniu past farbowych o właściwościach fizyko-chemicznych wymaganych dla danej maszyny. Pracownik przeszkolony w obsłudze maszyny może dekorować każdy rodzaj tworzywa ceramicznego.

Trzecią grupę stanowią zdobnicy kalkomanią, których praca polega na przenoszeniu gotowego wzoru dekoracji z podłoża papierowego na powierzchnię wyrobu ceramicznego. Ten sposób dekoracji stosowany jest głównie do zdobienia porcelany. W zależności od rodzaju kalkomanii stosuje się metodę odbijania lub przesuwankową. Ogólnie praca ta polega na oczyszczeniu wyrobu z pyłu i przygotowaniu jego powierzchni do nakładania dekoracji, wycięciu i namoczeniu w wodzie kalki, nałożeniu kalki na wyrób i usunięciu papieru z jednoczesnym dociśnięciem wzoru do powierzchni wyrobu.